

Spis treści

Część I

Wielość porządków kulturowych świata antycznego 37

Rozdział I – Zanim nastała Europa 38

1. Najdawniejsze dzieje człowieka 38
2. Starożytna Mezopotamia 50
3. Starożytny Egipt 58
4. Kultura Indii i Chin 68
5. Systemy religijno-filozoficzne Wschodu 74

Rozdział II – Cywilizacje śródziemnomorskie 88

1. Basen Morza Śródziemnego 88
2. Dzieje starożytnej Grecji 92
3. *Polis* i jej funkcjonowanie 98
4. Kultura i sztuka starożytnej Grecji 108
5. Państwo macedońskie i kultura hellenistyczna 120
6. Dzieje Imperium Romanum 124
7. Rzym – państwo i społeczeństwo 132
8. Kultura i sztuka starożytnego Rzymu 144
9. Powstanie i rozwój chrześcijaństwa 150

Część II

Średniowiecze 161

Rozdział III – Cywilizacje wieków średnich 162

1. Cywilizacja bizantyńska 162
2. Cywilizacja islamska 172
3. Cywilizacja chrześcijańskiej Europy 184
4. Architektura i sztuka średniowiecza 190
5. Cywilizacje Dalekiego Wschodu 198

Rozdział IV – Średniowieczne korzenie cywilizacji europejskiej 206

1. Budowanie jedności politycznej średniowiecznej Europy 206
2. Rola Kościoła w życiu politycznym Europy 216
3. Europa w dobie wypraw krzyżowych 226
4. Organizacja życia zbiorowego w średniowieczu 236
5. Europa stanów 248

Зміст

Частина I.

Багатовимірність культур античного світу 36

Розділ I – Перш ніж повстала Європа 39

1. Найдавніша історія людини 39
2. Стародавня Месопотамія 51
3. Стародавній Єгипет 59
4. Культура Індії та Китаю 69
5. Релігійно-філософські системи Сходу 75

Розділ II – Цивілізації Середземномор'я 89

1. Середземноморський басейн 89
2. Історія Стародавньої Греції 93
3. *Поліс* та його функціонування 99
4. Культура та мистецтво Давньої Греції 109
5. Македонська держава та елліністична культура 121
6. Історія Римської імперії 125
7. Рим – держава і суспільство 133
8. Культура і мистецтво Стародавнього Риму 145
9. Виникнення та розвиток християнства 151

Частина II

Середньовіччя 161

Розділ III – Цивілізації Середньовіччя 163

1. Візантійська цивілізація 163
2. Ісламська цивілізація 173
3. Цивілізація християнської Європи 185
4. Середньовічна архітектура та мистецтво 191
5. Далекосхідні цивілізації 199

Розділ IV – Середньовічне коріння європейської цивілізації 207

1. Розбудова політичної єдності середньовічної Європи 207
2. Роль Костелу в політичному житті Європи 217
3. Європа в епоху хрестових походів 227
4. Організація суспільного життя в середні віки 237
5. Суспільні стани Європи 249

6. Europa narodów	256
7. Słowianie i ich państwa	260

Rozdział V – Polska Piastów i Jagiellonów w europejskiej przestrzeni polityczno-kulturowej

1. Patrymonialna monarchia pierwszych Piastów	270
2. Kryzys i odbudowa monarchii wczesnopiastowskiej	282
3. Monarchia bez korony	290
4. Polska w okresie rozbitcia dzielnicowego	296
5. Zjednoczenie państwa polskiego	300
6. Polska za panowania Kazimierza Wielkiego	308
7. Społeczeństwo i gospodarka w Polsce Piastów	322
8. Miejsce Polski w cywilizacji Europy łacińskiej	334
9. Od Andegawenów do Jagiellonów	346
10. Krzyżacy w dziejach Polski Jagiellonów	354
11. Kształtowanie się i rozwój demokracji szlacheckiej w Polsce	364
12. Polityka dynastyczna Jagiellonów	376

Część III

Nowożytność

Rozdział VI – Ewolucja cywilizacji nowożytnej Europy – renesans, barok, oświecenie.

1. Reformacja i wojny religijne.	388
2. Reforma katolicka.	402
3. Obraz człowieka w epoce nowożytnej	408
4. Filozofia i myśl społeczna Europy nowożytnej	416
5. Wrażliwość estetyczna – kultura i sztuka nowożytna.	424

Rozdział VII – Europa i Rzeczpospolita w XVI wieku.

1. Wielkie odkrycia geograficzne	440
2. Gospodarka i społeczeństwo w XVI wieku	450
3. Gospodarka i społeczeństwo Rzeczypospolitej w XVI wieku.	460
4. Reformacja i reforma Kościoła w Rzeczypospolitej.	470
5. Kultura Polski Złotego Wieku.	478
6. Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów	486
7. Walka o hegemonię w Europie w XVI wieku.	498

Rozdział VIII – Europa i Rzeczpospolita w XVII i pierwszej połowie XVIII wieku.

1. Wojna trzydziestoletnia.	510
2. Państwo absolutne.	518
3. Przemiany polityczne we Francji i w Anglii w XVII wieku.	526
4. Kultura polskiego baroku	534
5. Wojny Rzeczypospolitej z Moskwą w drugiej połowie XVI i w XVII wieku	544

6. Европа народів	256
7. Слов'янські держави	260

Розділ V – Польша П'ястів і Ягеллонів у європейському політичному та культурному просторі

1. Вотчинна монархія перших П'ястів	270
2. Криза і реконструкція ранньої монархії П'ястів	282
3. Монархія без корони	290
4. Польша в період феодальної роздробленості	296
5. Об'єднання Польської держави	300
6. Польша за правління Казимира Великого	308
7. Суспільство та господарство в Польщі П'ястів	322
8. Місце Польщі в латиноєвропейській цивілізації	334
9. Від анжуйців до Ягеллонів	346
10. Тевтонський орден в історії Польщі Ягеллонів	354
11. Становлення та розвиток шляхетської демократії в Польщі	364
12. Династична політика Ягеллонів	376

Частина III

Новий час

Розділ VI – Еволюція нової європейської цивілізації – Відродження, Бароко, Просвітництво

1. Реформація та релігійні війни	388
2. Католицька реформа	402
3. Образ людини в епоху нового часу	408
4. Філософія та суспільна думка нової Європи	416
5. Естетична чутливість – культура і мистецтво нового часу	424

Розділ VII – Європа та Річ Посполита у XVI столітті

1. Великі географічні відкриття	440
2. Економіка і суспільство в XVI столітті	450
3. Господарство та суспільство Речі Посполитої у XVI ст.	460
4. Реформація та реформа Костелу в Речі Посполитій	470
5. Культура польського золотого віку	478
6. Початки Речі Посполитої Оbojga Народів	486
7. Боротьба за гегемонію в Європі в XVI ст.	498

Розділ VIII – Європа та Річ Посполита в XVII – першій половині XVIII століття

1. Тридцятилітня війна	510
2. Абсолютизм	518
3. Політичні зміни у Франції та Англії в XVII ст.	526
4. Культура польського бароко	534
5. Війни Речі Посполитої з Московією у другій половині XVI-XVII століття.	544

6. Wojny Rzeczypospolitej ze Szwecją w XVII wieku.	554
7. Wojny Rzeczypospolitej z Turcją w XVII wieku.	564
8. Sytuacja wewnętrzna Rzeczypospolitej w XVII wieku.	574
9. Polska w czasach saskich.	582

Rozdział IX – Ład społeczno-polityczny drugiej połowy XVIII wieku.

Europa napoleońska.	598
1. Państwo absolutyzmu oświeconego. Sąsiedzi Rzeczypospolitej w XVIII wieku.	598
2. Gospodarka i społeczeństwo Europy w II połowie XVIII wieku.	608
3. Społeczeństwo Rzeczypospolitej w II połowie XVIII wieku.	620
4. Gospodarka Rzeczypospolitej w II połowie XVIII wieku.	628
5. Rzeczpospolita oświecona.	636
6. Rzeczpospolita w latach 1764–1788.	646
7. Rzeczpospolita w latach 1788–1795.	656
8. Powstanie Stanów Zjednoczonych.	672
9. Rewolucja we Francji.	682
10. Okres napoleoński w Europie.	696
11. Sprawa polska po III rozbiorze.	700

Bibliografia.	713
--------------------	-----

Aneks.	719
-------------	-----

6. Війни Речі Посполитої зі Швецією у XVII столітті.	55
7. Війни Речі Посполитої з Туреччиною у XVII столітті.	56
8. Внутрішнє становище Речі Посполитої у XVII ст.	57
9. Польща в саксонських часах.	58

Розділ IX – Суспільно-політичний лад у другій половині XVIII століття.

Наполеонівська Європа.	59
1. Держава освіченого абсолютизму. Сусіди Речі Посполитої у XVIII ст.	59
2. Господарство та суспільство Європи у другій половині XVIII століття.	60
3. Суспільство Речі Посполитої у другій половині XVIII століття.	62
4. Господарство Речі Посполитої у другій половині XVIII століття.	62
5. Просвітництво в Речі Посполитій.	63
6. Річ Посполита в 1764–1788 рр.	64
7. Річ Посполита в 1788–1795 рр.	65
8. Заснування Сполучених Штатів Америки.	67
9. Революція у Франції.	68
10. Наполеонівський період у Європі.	69
11. Польська справа після третього поділу.	70

Бібліографія.	71
--------------------	----

Додаток.	71
---------------	----